

Göteborg den 28 juli 2006

I juni i år avslutade jag mitt andra år (av tre) på sjuksköterskeprogrammet i Göteborg och fick denna sommar chansen att utföra 4 veckors praktik på ett barnsjukhus i Hanoi, Vietnam. Att arbeta utomlands och helst i ett mindre utvecklat land är något som lockat mig och som jag länge funderat över. Därför kändes denna praktik som en mycket bra möjlighet att äntligen få testa på det som jag så länge velat göra och samtidigt vidare utveckla min utbildning med kunskap som jag inte kan få hemma.

Den 6 juni lämnade jag och min klasskamrat Malin Sverige för att ett äventyr i Vietnam. 18 timmar senare var vi framme i ett mycket varmt Hanoi, nästan 40 grader varmt trots att det var kväll! Chefsjuksköterskan tog emot oss och visade oss till hotellet där vi skulle bo under vår vistelse.

Tiden på sjukhuset var mycket intressant och lärorik men även psykiskt påfrestande då fick se en hel del svåra saker. Föräldrar som inte har råd att betala för vården och därför måste ta hem sina barn för att låta de dö hemma. Barn som måste genomgå svåra undersökningar utan smärtlindring för att sjukhuset inte har tillräckligt med pengar och mycket annat.

Första veckan var vi på neonatal, avdelningen för förtidigt födda, jag har aldrig sett så små barn. Det minsta barnet vägde 900 gram! Förtidig födsel är en av de vanligaste orsakerna till död bland barn i Vietnam. På grund av bristande kunskaper bland delar av vårdpersonalen och hos föräldrarna samt bristande förutsättningar och en dålig ekonomi är risken för svåra infektioner bland de förtidigt födda barnen mycket stor. Dessa barn är mycket känsliga för infektioner och det är ofta dessa infektioner som blir deras död.

Andra veckan var vi på en onkologiavdelning där de flesta barnen hade leukemi. Detta var den jobbigaste tiden på sjukhuset. Ca 40 % av barnen dog inom en period på 5 år (det saknas forskning på längre tid en 5 år, men om man ser på längre tid är förmodligen siffran ännu högre). Många barn var väldigt sjuka och svaga. Barnen utsattes för väldigt smärtsamma undersökningar och behandlingar. Medicineringen är väldigt dyr och föräldrarna som oftast är fattiga bönder hade inte alltid råd att betala för vården utan tog istället hem barnet för att dö hemma. I Vietnam är det bara barn under 6 år som får fri vård om de inte är försäkrade men detta har föräldrarna sällan råd med.

Tredje veckan var vi på kirurgintensiven. Hit kommer barnen efter kritiska operationer om exempelvis hjärt- och hjärnoperationer. När vi var där hade de precis genomfört sin andra levertransplantation någonsin på en 2-årig liten flicka. Läget var ganska kritiskt då hon hade fått sepsis och hade nu över 40 graders feber och fick 5-6 olika antibiotika varje dag. Läkarna trodde inte att hon skulle överleva men under den veckan som vi var där stabiliserades läget och febern sjönk och det verkade som om hon skulle överleva, vilket var härligt att se. Organdonation är inte vanligt i Vietnam, människorna i Vietnam vill oftast inte donera bort sina anhörigas organ och det finns inget utarbetat system där man själv kan välja

om man vill donera eller ej. Flickan som jag berättade om fick en del av sin farmors lever (levern är en av få organ i kroppen som man kan transplantera delar av). Vietnam har egentligen ganska goda förutsättningar för transplantationer då det är mycket vanligt med trafikolyckor där många konstateras hjärndöda. Det är med andra ord många organ som går till spillo och många liv som förloras på grund av att det inte finns något utarbetat system. Det dör ca 40 000 människor varje år i trafikolyckor och då räknas inte de som dör direkt på plats.

Kirurgintensiven var en mycket bra avdelning. Våldigt lik den svenska vården, personalen var mycket uppdaterad på det senaste och de var mycket intresserade av att lära sig mer och ställde mycket frågor om hur vi gjorde i Sverige.

Den sista veckan var vi runt på lite olika avdelningar. Vi var på avdelningar för lungmedicin, diabetes, hematologi och på akuten. Det var mycket intressant att få se olika delar av vården. Vi var även och besökte två andra sjukhus. Det sjukhus som vi var på i Hanoi startades med hjälp från den svenska regeringen på 1980 - talet. Det var även det andra sjukhuset som vi besökte, som låg på landsbygden. Det var ett jättefint sjukhus som fortfarande hade goda kontakter med Sverige. Det tredje sjukhuset som vi besökte var ett traumasjukhus. Dit kom alla patienter som varit med om trafikolyckor, vilket var väldigt många. Även detta sjukhus var väldigt fint. Med anledning av det stora antalet patienter höll man på att bygga ut sjukhuset och den nya byggnaden stod nästan klar, såg jättefin ut.

Efter 4 veckor i Hanoi, begav vi oss söder ut för att ha lite semester. Vi stannade till på lite olika ställen för att bada och sola, äta god mat och ta det lugnt. Det var väldigt skönt med lite semester efter 4 väldigt händelserika veckor på sjukhuset.

Den övergripande bilden som jag fick av sjukhusen i Vietnam var att det är bra sjukhus. Men det är ett väldigt stort tryck på sjukhusen, på barnsjukhuset där vi var, sov det 2 - 3 barn i varje säng! Personalen jobbar väldigt många timmar per dag för väldigt låg lön. Sjukhusen har dålig ekonomi och tvingas därför bortprioritera viktiga saker som smärtlindring. Men jag fick även känslan av att kulturen och olika traditioner står i vägen för utvecklingen av sjukvården. Det kanske inte är så konstigt då de ser västvärlden som sin förebild och kulturen skiljer ju sig mycket mellan Vietnam och väst. Synen på barn är helt annorlunda, i Sverige ser man barnet som en egen individ med egna känslor och en egen vilja. Detta upplever jag inte i Vietnam. Det är föräldrarna som bestämmer och barnen har inte mycket att säga till om. Även synen på smärta skiljer sig. Smärta är något som man ska uthärda och man ska helst inte visa att det gör ont. I Sverige har man de senaste 10 åren forskat otroligt mycket inom området smärta och särskilt på smärta hos barn. Att vara smärfri under behandlingar, sjukdom eller undersökningar är något som man aktivt arbetar för inom svensk sjukvård.

Det finns mycket att säga om tiden i Vietnam. Det har varit väldigt jobbigt emellanåt men så här i efter hand, kan jag säga att jag lärt mig otroligt mycket och att det är en erfarenhet som jag kommer bära med mig en lång tid framöver. Jag kommer uppskatta Sverige och den svenska sjukvården otroligt mycket, vi är bra på att klaga trots att vi har det så bra!

Med vänliga hälsningar

Karolina Wedne Lindberg

